Finansielle måltall

Kommunestyret har vedtatt finansielle måltall i økonomireglementet (PS-32/21). Det ble vedtatt tre finansielle måltall for kommunen. De årlige målene er vist i tabellen under. I tillegg er det vedtatt langsiktige måltall.

Måltall

	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
1. Korrigert netto driftsresultat	-0,49 %	0,00 %	0,10 %	0,25 %	0,75 %	1,25 %	1,75 %
2. Disposisjonsfond	4,50 %	4,50 %	4,50 %	4,75 %	5,00 %	5,00 %	5,00 %
3. Gjeldsgrad	129,50 %	128,50 %	127,00 %	125,50 %	123,50 %	121,50 %	119,50 %

For de tre målene er det vurdert hvordan måloppnåelsen blir i tråd med dette budsjettet og økonomiplanen. Men det er også gjort en vurdering av måloppnåelsen dersom meldt merforbruk per 2. tertial blir resultatet for 2023. Det har gjennom budsjettprosessen 2024 vært jobbet i sektorer og hovedutvalg med tiltak for å redusere utgiftene. Inn mot 2024 er utfordringen både at kommunen har med seg en ubalanse i tjenesteproduksjonen på 129 mill. kroner, og at rammen til sektorene er redusert med 37,9 mill. kroner i rammetrekk. For helse og omsorg har merforbruket vært så stort over flere år at de ikke får ytterligere rammetrekk før i 2025. Tiltakene som er foreslått i budsjettet på rundt 107 mill. kroner, løser anslagsvis 60 mill. kroner mindre enn utfordringen kommunen har i 2024. Anslaget for 2024 er svært usikkert både knyttet til om alle tiltak blir gjennomført som foreslått, og om de har tilstrekkelig økonomisk effekt. Kommunen kan også få høyere inntekter enn det som er lagt til grunn i budsjettet, noe som vil bedre situasjonen. For å gi et mer nyansert bilde av hvordan måltallene vil, eller kan utvikle seg framover, er derfor prognose per 2. tertial også lagt inn som et alternativ.

Måltall korrigert netto driftsresultat

Korrigert netto driftsresultat er netto driftsresultat korrigert for bruk av og avsetning til bundne fond, dette måles opp mot brutto driftsinntekter i det enkelte år. Et positivt måltall betyr da et positivt resultat i regnskapet. Det langsiktige måltallet for korrigert netto driftsresultat er 1,75 prosent. Med dette budsjettet når vi ikke målsettingen i noen av årene i perioden.

Grafen under viser hvordan resultatet har utviklet fra 2020, og hvordan det vil utvikle seg i årene som kommer. Både med forutsetningen i budsjettet og hvordan det vil utvikle seg om vi legger prognosen til grunn.

I budsjett 2024 er vedtatt mål 0,25 prosent. Budsjettet viser et måltall på -1,0 prosent. Det negative tallet skyldes at det budsjetteres med et negativt resultat i driften i 2024 på 38,1 mill. kroner, som dekkes av disposisjonsfondet.

Om vi i stedet ser på prognosen per 2. tertial 2023 ligger vi an til et korrigert netto driftsresultat på -4,4 prosent i 2023 og -2,6 prosent i 2024. Om dette blir resultatet betyr det at vi i hvert år må bruke mer av disposisjonsfondet for å balansere driften enn vi har budsjettert med. Å bruke av disposisjonsfondet er bare mulig så lenger vi har et disposisjonsfond. Dersom fondet tappes i så høyt tempo som prognosen viser, vil det ikke være mulig fra 2025. Dette er ikke økonomisk bærekraftig.

Måltall korrigert netto driftsresultat

Microsoft Power BI Pages

Måltall disposisjonsfond

Størrelsen på disposisjonsfondet ved utgangen av året måles opp imot brutto driftsinntekter i det enkelte år. Det langsiktige måltallet er et disposisjonsfond på 5,0 prosent av brutto driftsinntekter.

Grafen under viser hvordan størrelsen på disposisjonsfondet har utviklet fra 2020, og hvordan den vil utvikle seg i årene som kommer. Både med forutsetningen i budsjettet og hvordan det vil utvikle seg om vi legger prognosen til grunn. Om du holder muspekeren over en søyle, ser du det faktiske tallet, og ikke bare prosenten.

Brutto driftsinntekter justeres med forventet lønns- og prisvekst i perioden. Måltallet for disposisjonsfond henger nøye sammen med måltallet for korrigert netto driftsresultat. Et positivt resultat gjør at kommunen kan sette av til disposisjonsfond, dette gjør at fondet øker. Et negativt resultat gjør at kommunen må bruke av disposisjonsfondet, og fondet reduseres.

Med budsjett og økonomiplan 2024–2027 når ikke kommunen målsettingen i perioden. Det budsjetteres med bruk av 40,1 mill. kroner av fondet i 2024, og mindre avsetninger til fondet i 2025–2027. Samlet i perioden er det budsjettert med en reduksjon av fondet på 15,9 mill. kroner.

Om vi legger prognosen per 2. tertial 2023 til grunn, vil det bare stå 83,6 mill. kroner på disposisjonsfondet ved inngangen til 2024. Det tilsvarer et måltall på 2,4 prosent. I 2024 vil en budsjettert bruk av disposisjonsfondet på 40,1 mill. kroner og prognose på merforbruk på ytterligere 60,2 mill. kroner føre til at disposisjonsfondet blir bruk opp i løpet av 2024. Dette er grove anslag, og det vil bli jobbet videre i 2024 med tiltak slik at merforbruket blir lavere enn skissert her. Også inntektene til kommunen kan bli høyere enn skissert, noe som vil bedre resultatet.

Måltall disposisjonsfond

Microsoft Power BI Pages

Måltall gjeldsgrad

Gjeldsgraden måles som netto lånegjeld i forhold til brutto driftsinntekter ved utgangen av året (UB lånegjeld/brutto inntekt). Det langsiktige målet er at lånegjelden ikke skal overstige brutto driftsinntekter. Brutto driftsinntekter justeres med forventet lønns- og prisvekst i perioden.

Gjelden har økte med i underkant av 200 mill. kroner hvert år i nye Molde kommune, mens måltallet for gjeldsgrad har ligget stabilt rundt 117 prosent. At måltallet ikke har økt skyldes at inntektene til kommunen har økt vesentlig de siste årene. Dette har blant annet sammenheng med den høye lønns- og prisveksten (inflasjon). Dette gjør at gjelden til kommunen målt opp mot inntekten ikke har økt. Dette gjør ikke at gjelden har blir lettere å bære for kommunen, da økt inflasjon også gir økte renter.

I årets budsjett tas det for første gang i nye Molde kommune ikke opp mer lån enn det vi betaler i avdrag. Når inntektene øker gjør det at gjeldsgraden viser en klar nedgang fra 116,9 prosent i 2023 til 108,0 prosent i 2024. Det langsiktige målet har vært at lånegjelden ikke skal overstige brutto driftsinntekter (100 prosent). Dette målet ser det nå ut til at vi kan nå i 2027.

I økonomiplanen ligger det få nye store investeringsprosjekter inne de første fire årene, dette bidrar til at gjelden målt som andel av brutto driftsinntekter, hurtig blir redusert. Dersom det blir vedtatt nye store investeringer i perioden vil dette ikke skje.

En annen viktig faktor til at gjeldsgraden går ned er forutsetningen om at kommunen vil få store inntekter fra salg av tomtefelt som er opparbeidet, og skal opparbeides. Dersom det selges færre tomter enn forutsatt, vil kommunen måtte bruke mer lån for å finansiere investeringene.

Grafen under viser hvordan gjelden til kommunen har utviklet seg i fra 2020, og hvordan den vil utvikle seg når vi legger budsjett og økonomiplanen til grunn. Om du holde muspekeren over en søyle ser du det faktiske tallet, og ikke bare prosenten.

Måltall gjeldsgrad

Microsoft Power BI Pages